

دوره نهم تقنیه

جلسه ۸۱

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات اول و دوم)

۱۶ اردیبهشت ماه ۱۳۱۳ - بیست و یکم محرم ۱۳۵۳

شماره مسلسل: ۲۲۵

قیمت اشتراك { سالانه : ۷۵ ریال
داخلك : ۱۰۰ ریال
خارجی : ۱۰۰ ریال
فك شماره ۱ دو ریال

مطبعة مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۱۶ اردیبهشت ماه ۱۳۱۳ (پنجم و یکم محرم ۱۳۵۳)

فهرست مذاکرات

۱ (قرائت صورت مجلس)	۷ (شور اول خبر غیرقابل تیز کردن حکومتی جزائی به کتر از دو ماه حبس)
۲ (اعلام اعضاء منتخبه کبسیون بودجه جدید)	۸ (تصویب صورت مجلس)
۳ (رایرت نمایندگان نظارت ذخیره اسکناس)	۹ (اعلام اسامی دو نفر نظار ذخیره اسکناس)
۴ (انتخاب دو نفر نظار ذخیره اسکناس)	۱۰ (موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه)
۵ (اختیار وزیر عدلیه در اصلاح اصول محاکات دیوان جزاء)	
۶ (تعیین تکلیف اموال متوقفی بلا وارث)	

(مجلس دو ساعت قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید)

صورت مجلس روز پنجشنبه سیزدهم اردیبهشت ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

۱- قرائت صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (ظهاری نشد)
تصویب صورت مجلس متوقف بر تکمیل عده است که آماده نیست - صورت اسامی اعضاء کبسیون بودجه جدید قرائت میشود:

۲- اعلام اعضاء منتخبه کبسیون بودجه جدید

رئیس - صورت اسامی اعضاء کبسیون بودجه قرائت میشود:

از شعبه اول - آقایان : رهنما - جمشیدی - دکتر سیمینی

از شعبه دوم - آقایان : طباطبائی دیبا - امامی - ارکانی
از شعبه سوم - آقایان : محمود ثانی - امیر تیمور - فرشی
از شعبه چهارم - آقایان : ملک مدنی - اورنگ - دکتر سنک
از شعبه پنجم - آقایان : ثقة الاسلامی - کفائی - افشار
از شعبه ششم - آقایان : دکتر طاهری - ایزدی - اسکندری
رئیس - از آقایان تهی میشود که هیئت عامله و هیئت رئیسه داخلی خودشان را زود تر انتخاب بفرمایند. آقای مؤید احمدی.

این مذاکرات مشروح هشاد و یکمین جلسه ز دوره نهم تقنینیه (مطابق قانون ۸ آورده ۱۳۰۵)

دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده:

غائبین بی اجازه - آقایان : دکتر امیر اعلم - مخلوجی - بیات - مجذباتی - دکتر ادهم - محمود ثانی - یونس آقاها بزرگ
شیرت زاده - اورنگ - چاپچی - کورس - مدنی - دولتشاهی - بهرامی
دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : امیدی - طهرانی - نیک پور -

۳- راپرت نمایندگان نظارت ذخیره اسکناس

مؤید احمدی - چون بر حسب قانون در اردیبهشت هر سال باید هیئت نظار اسکناس از مجلس شورای ملی (در تفر) انتخاب بشود در یازدهم خرداد ۱۳۱۲ آقای فرشی و بنده از مجلس انتخاب شدیم و متأسفانه امروز آقای فرشی کسالت داشتند و نتوانستند در مجلس حاضر شوند از این جهت لازم بود که بنده راپرت مختصری از عملیات يك ساله و وضعیت اسکناس بعرض مجلس برسانم:

بر طبق ماده نه قانون اصلاح قانون واحد و مقیاس پول مصوب ۲۲ اسفند ۱۲۹۰ شمسی این جانبان در جلسه ۱۱ خرداد ۱۳۱۲ از مجلس شورای ملی برای نظارت در ذخیره اسکناس انتخاب شدیم که بر طبق قانون ماهی يك مرتبه بمعیت نماینده هیئت محترم وزراء عظام و مدعی العموم دیوان عالی تمیز و رئیس بانک ملی و خزانه دار کل و مفتش دولت در بانک ملی بوضعیت و حساب ذخیره اسکناس رسیدگی کرده و راپرتی که حاکی از مبلغ اسکناسهایی در جریان و مسکوکات طلا و نقره و نیکل و شمشهای طلا و نقره و اسما و موجوده تهیه و تنظیم نموده به هیئت دولت بدهیم جلسه اول مرکب از هیئت اراکین در ۱۴ تیر ۱۳۱۲ تشکیل گردیده و تا دوم اردی بهشت ۱۳۱۲ جلسات ماهیانه هیئت نظارت تشکیل و پس از رسیدگی کامل و دقیق در حساب اسکناس های منتشره در کل مملکت و معاینه دقیق ذخیره را که اسکناس و وزن نمودن شمشهای طلا و نقره و شماره مسکوکات بر طبق قانون راپرتهای مربوطه بهیئت دولت داده شده بعلاوه جلسات عدیده مسکوره برای معاینه ذخیره را که اسکناس و وزن و تطبیق شمشهای طلا و نقره و تعیین عیار و تبدیل مسکوک قران مسکوک ریال در خزانه ذخیره اسکناس حاضر شده و انجام وظیفه نموده - و نیز در جلساتی که شمشهای طلای ابتدای دولت وارد شده و باامانت در خزانه ذخیره را که اسکناس بانک ملی گذارده شده حاضر بوده که تمام آنها وزن و تعیین شده است.

(وضعیت اسکناس و ذخیره را که و موجودی های نقدی و غیر را که در تاریخ دوم اردیبهشت ۱۳۱۲)

۱- میزان کل اسکناسهایی که بر طبق ماده ۲ قانون اصلاح قانون واحد و مقیاس پول در امریکا طبع و به ایرات وارد شده است ۴۶۵۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال است و از این مبلغ و تعداد تا دوم اردیبهشت ۱۳۱۲ ۲۶۹۹۴۳۱۴۵۰ ریال بینك ملی تحویل شده و بقیه در خزانه بانک ملی که يك کلید آن نزد هیئت نظارت ذخیره است محفوظ است و از ۲۶۹۹۴۳۱۴۵۰ ریال مزبور تا دوم اردیبهشت ۱۳۱۲ مبلغ ۲۵۲۱۲۸۴۵۰ ریال بجزین گذارده شده و منتشر گردیده و بقیه آن که ۱۷۸۸۰۵۰۰۰۰ ریال است در تحت کلید نمایندگان هیئت نظارت ذخیره قرار داده شده و محفوظ است. در مقابل ۲۵۲۱۲۸۴۵۰ ریال اسکناس رواج یافته معادل ۱۷۳۲۰۹۶۶۷۱۰ ریال ذخیره اسکناس است که موجود و يك کلید آن نزد هیئت نظارت است و معادل ۷۸۹۹۸۷۸۲۹۰ ریال قسمتی از موجودی نقدی مؤسسه مرکزی و شعب بانک در ولایات برای ذخیره اسکناس رواج یافته تخصیص داده شده.

کیفیت و کیت ذخیره را که بدین قرار است:

۱۷۳۲۰۹۶۶۷۱۰ ریال ذخیره را که فوق مرکب است از:

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال مسکوک نقره که ۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال در خزانه ذخیره را که اسکناس در طهران موجود است و ۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال در تبریز و ۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال در کرمانشاهان و ۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال در مشهد - ذخیره های را که تبریز و کرمانشاهان و مشهد همه ماهه بتوسط رئیس مالیه و حاکم و رئیس عدلیه و رئیس بانک محل معاینه و راپرت آن بمرکز هیئت نظارت ذخیره اسکناس برسد و ۲۳۲۰۹۶۶۷۱۰ ریال در حدود قیمت قانونی (بر طبق قانون سابق)

شمشهای نقره و شمشهای طلا و مسکوک طلا است چکه خریداری شده و موجود است.

از ۷۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال مسکوک جدید الضرب نیکل تا اردی بهشت ۱۳۱۲ معادل ۲۱۹۰۰۰۰۰۰ ریال مسکوک نیکل فیما بین بانک مرکزی و شعب آن برای رواج تقسیم شده و بقیه ۳۱۰۰۰۰۰۰ ریال آن عیناً موجود است. و بسا ۷۱۹۰۰۰۰۰ ریال مسکوک نیکل رواج یافته بانک ملی معادل کل این مبلغ را بخزانه داری کل پرداخته است.

این راپرت وضعیت بانک را بنده لازم می دانستم يك توضیحاتی در اطرافش داده شود: مطابق قانون بانک ملی صدی شصت که در ذخیره را که در پول طلا و نقره داشته باشد می تواند اسکناس را رواج بدهد و صدی سی اسکناس ذخیره غیر را که است یعنی پولهای موجودی است که در جریان است و این میشود صدی بود این حسابی که ما کرده ایم که بنده در راپرت اشاره کردم که مطابق قیمت قانونی - قیمت قانونی البته خاطر آقایان مسبق است که مطابق همین قانون بانک ملی پیش طلا را بیشتر از قرار ۶۲ هزار نمی توانست بخرد بلکه خرید هائی که کرده است از پنج تومان هست الی شش تومان و دو ریال نه همایش شش تومان و دو ریال. لکن امروز که قیمت طلا بالا رفته است و مطابق قانونی که در جلسه دوم اردیبهشت امسال از مجلس گذشت عیناً بانک قیمت را تعیین کرده است هفت تومان و دو ریال لکن بر حسب تحقیق دقیق که اخیراً از خارجه کرده ایم الآن قیمت طلا بر بال ایران هشت تومان است پس اگر طلا را ۸ تومان حساب کنیم بنده بحساب دقیق چهار صد هزار تومان حساب کردم بر ذخیره اسکناس افزوده میشود با قیمت امروز قیمت امروز طلا را اگر ۸ تومان حساب کنیم اسکناس ما از صدی صد ذخیره اش میشود صدی صد و دو تا هم علاوه دارد و بنده تصور می کنم که در هیچ کجای دنیا اسکناس باین اعتبار نباشد (صحیح است - احسنت) و نیز برای

تکمیل اطلاع نمایندگان محترم توضیحات ذیل داده میشود:

(۱) ذخیره را که اسکناس که بشرح ذیل است: دوم اردی بهشت ۱۳۱۲ معادل متجاوز از صدی شصت و هشت کل اسکناس هائی است که بانک ملی برای رواج در اختیار خود داشته است: اسکناسهایی که برای رواج در اختیار بانک ملی گذارده شده تا دوم اردی بهشت ۱۳۱۲ ۲۵۲۱۲۸۴۵۰ ریال - ذخیره را که اسکناس شش طلا و شش نقره مسکوک نقره و مسکوک طلا در خزانه ذخیره را که بانک ملی در طهران ۱۰۲۲۰۹۶۶۷۱۰ ریال - ریال و قران نقره در خزانه ذخیره را که بانک ملی در تبریز و مشهد و کرمانشاهان که تحت نظر رئیس مالیه و حاکم و رئیس عدلیه و رئیس بانک ملی عمل است: ۲۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال

جمع دو رقم ۱۷۳۲۰۹۶۶۷۱۰ ریال از مقایسه اسکناسهایی که جمع بانک ملی برای رواج گذارده شده و میلی که شش طلا و شش نقره (بقیمت قانونی) مسکوک طلا و مسکوک نقره موجود است از صدی شصت و هشت متجاوز میشود.

(۲) قسمتی از موجودی نقدی بانک مرکزی و شعب آن در ولایات (که علاوه بر ذخیره را که فوق الذکر است) که برای تکمیل ذخیره اسکناسهای رواج یافته تخصیص داده شده است معادل است با مبلغ: ۷۸۹۹۸۷۸۲۹۰ ریال - مجموع ذخیره های را که و ذخیره که در جریان است میشود: ۲۵۲۱۲۸۴۵۰ ریال.

پس حساب مساوی و اسکناس ایران در نهایت درجه اعتبار است (صحیح است)

(۳) آنچه از ذخیره را که اسکناس طلا خرید شده و طلائی که از وجه ذخیره را که اسکناس از خارجه خریداری شده و تحویل خزانه بانک است چهل و چهار شش طلا است که وزن آن معادل است با: یکصد و هشتاد

شش من سی سیر - طلائی که در داخله از وجه ذخیره را کد اسکناس خریداری شده و در خزانه بانک موجود است - طلای خالص هفتاد و ششمن و بیست و شش سیر - جمع دو قلم طلای خریداری از داخله و خارجه : دو بیست و شصت و سه من و شانزده سیر است .

شمشهای نقره که اخیراً از وجه ذخیره را کد اسکناس از خارجه خریداری شده و عبارت از ۱۵۸۰ عدد شمش است که در ۱۳ دیماه ۱۳۱۲ وارد طهران شده و در خزانه ذخیره را کد اسکناس گذارده شده - نقره مزبور بهیار ۹۲۵ در هزار که عیار استا ندارد نقره است بدل شود یکصد و نود و دو خروار و چهل و دو من و سی سیر و سی و سه مثقال کسری خواهد شد (۱۹۲۴۲ من و ۳۰ سیر و ۳۳ مثقال)

(۴) طلائی که جهت ذخیره را کد اسکناس خریداری شده در محاسبه اسکناس بقیمت قانونی آنوقت بحساب گذارده شده که از شش تومان و دو هزار قیمت قانونی مصنوعی تجاوز نکند لکن بعد از افتاء قیمت مصنوعی طلا هرگاه طلای ذخیره بانک را بقیمت حقیقی طلا که در بازار دنیا معامله میشود محسوب داریم تقریباً چهار میلیون ریال بر ذخیره را کد اسکناس علاوه میشود و بمیزان صدی هفتاد تجاوز میکند تصور نمیکند هیچ اسکناسی در دنیا باعتبار اسکناس ایران باشد (صحیح است)

توضیح

(۵) اگر چه طلای ایتیمی دولت مربوط بذخیره اسکناس نیست که جزء مأموریت ماها و هیئت نظارت ذخیره اسکناس باشد لکن چون مفداری از طلاهای دولت در خزانه ذخیره را کد اسکناس باامانت گذارده شده و در وقت ورود این طلا دولت چنین صلاح دانست که در خزانه ذخیره را کد اسکناس باامانت گذارده شود از این جهت هیئت نظارت ذخیره اسکناس را دعوت کردند و در ب خزانه با تشریفات مخصوصی که دارد باز شد - صندوق های طلای ایتیمی از خارجه مفتوح شمشهای طلا از صندوق ها خارج و در چند جلسه طولانی طلاهای مزبور

وزن و تعیین عیار و تطبیق با صورتهای ایتیمی و حمل و بیمه و غیره شد و در صندوقهای مخصوص در مخزن بانک باامانت گذارده شد - چون صورت مجلس ماها و روزنها و عیار و غیره را هیئت نظارت و ماها امضا کردیم لازم شد شرح و خلاصه بعرض مجلس مقدس و نمایندگان محترم برسد .

طلائیکه متعلق بدولت است و از خارجه خریداری شده ۸۱۲ عدد شمش طلا است که وزن خالص کامل آن سی و چهار خروار و بیست و یک من و بیست و شش سیر است - طلائی که بشدویج دولت در داخله ملکت خریداری نموده معادل است با نوزده خروار و شصت و شش من و سی و شش سیر باین ترتیب مجموع طلای خالصی که متعلق بدولت و در خزانه ذخیره را کد اسکناس در بانک ملی در صندوقهای مخصوص امانت گذارده شده نادم اردیبهشت ۱۳۱۳ بالغ است بر پنجاه و سه خروار و هشتاد و هشت من و بیست و دو سیر با پنجاه و دو صد و هشتاد و هشت من و بیست و دو سیر

(۶) اگر چه در ماده ۹ قانون واحد و مقیاس پول مصوب ۲۲ اسفند ۱۳۱۰ شمسی تصریح دارد که مدت مأموریت دو نفر نمایندگان مجلس شورای ملی و نماینده هیئت دولت يك سال است و انتخاب بنده و آقای فرشی در ۱۱ خرداد ۱۳۱۲ بوده است لکن چون در آخر ماده ۹ تصریح شده (که در اولین جلسه مجلس شورای ملی در اردی بهشت هر سال و اگر در آن موقع مجلس دائر باشد در اولین جلسه که مجلس شورای ملی رسمی میشود انتخاب خواهند شد) از این جهت رایبروت فروردین ۱۳۱۳ در اول اردی بهشت ۱۳۱۳ امضا کرده بهیئت دولت تقدیم کردیم و لازم شد در این جلسه رایبروت عملیات خود را بمجلس تقدیم داشته و اختتام دوره مأموریت خود را به عرض مجلس برسانیم

و در آخر حقیقه از وضویت بانک آن قسمتی که ما اطلاع داریم یعنی قسمت اسکناس و ذخیره بقدری خوب است که بقدری دقیق است و در این کار رسیدگی میشود

که بنده تصور نمی کنم هیچ بانکی اعتبار اسکناسش بقدر بانک ملی ایران باشد (صحیح است)

(۴ - انتخاب دو نفر ناظر ذخیره اسکناس)

رئیس - همانطوریکه تذکر دادند می بایستی در اردی بهشت دو نفر نماینده صکه برای نظارت بانک از طرف مجلس انتخاب میشوند مطابق ماده (۹) قانون واحد مقیاسی پول همین شود این است که شروع میکنیم با انتخاب این دو نفر - ادراک وقت کردیم شروع میکنیم با انتخاب این دو نفر بدو آ پنج نفر بحکم قرعه برای نظارت در انتخابات و استخراج انتخاب می کنیم و آقای کاشف را هم از طرف هیئت رئیسه مأمور میکنیم که در این مسئله نظارت کنند .

(اقتراح بعمل آمده آقایان ذیل انتخاب شدند)

آقایان : تربیت - دکتر ادهم - دشتی - آقا سید کاظم یزدی - امیر ابراهیمی

رئیس - شروع میکنیم با انتخاب دو نفر ناظر بانک با انتخاب جمعی .

(اخذ آراء بعمل آمد)

رئیس - عده در موقعی که اعلام رای شد یکصد و پنج نفر بود - از آقایانی که برای استخراج انتخاب شده اند قهقی میشود که در خارج زودتر استخراج کنند و رایبروتش را تنظیم کنند که در مجلس قرائت کنیم

(۵ - اختیار وزیر عدلیه در اصلاح اصول محاکمات دیوان جزا)

رئیس - خبر کمیسیون عدلیه راجع با اختیارات وزیر عدلیه در اصلاح اصول محاکمات دیوان جزای عمال دولت برای شور دوم مطرح است

خبر کمیسیون

کمیسیون قوانین عدلیه لایحه نمره ۱۹۹۴۲ وزارت عدلیه را برای شور دوم مطرح و مورد مذاقه قرار داده پس از مذاکرات لازمه و توضیحاتی که آقای وزیر عدلیه بیان نمودند ماده واحد رایبروت شور اول کمیسیون سابق را بشرح ذیل اصلاح و اینک برای تصویب بمجلس

مقدس شورای ملی خبر آرا تقدیم میدارد .
ماده واحد - بوزیر فعلی عدلیه اختیار داده میشود از تاریخ تصویب این قانون تا ششماه هر يك از مواد مربوطه به تشکیلات و صلاحیت و اصول محاکمات دیوان جزای عمل دولت را که محتاج باصلاح بداند تغییر داده و مواد لازمه را تهیه نموده بدووقع اجرا گذارد و پس از مدت شش ماه آزمایش آن مواد را بمجلس شورای ملی پیشنهاد کند - مادام که تکلیف آن مواد از طرف مجلس شورای ملی همین شده بقوت خود باقی خواهد بود .

رئیس - ماده واحد مطرح است . آقای شریعت زاده شریعت زاده - موافقم

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - بعقیده بنده قانون گذاری حق مجلس شورای ملی است و اصولاً مجلس هم نباید این حق خود را به مؤسسه یا شخصی واگذار کند حتی بقده معتقد هم نیستیم که مجلس بکمیسیون عدلیه هم این اختیار را بدهد که کاری را که باید (۱۰۰) نفر وکیل رای درش بدهند هیچجه نفر دخالت کنند مگر هم این مذاکره شده است و خود آقای وزیر عدلیه هم عملاً حالا این کار را میکنند یعنی با اینکه کمیسیون عدلیه این اختیار را دارد معذک اکثر قوانین را بمجلس می آورند از آن گذشته اختیار بخود آقای وزیر عدلیه هم در صورتیکه وزیر محترم عدلیه طرف اطمینان کامل مجلس و فرد فرد ما هستند معذک معتقد نیستیم و عرضی که بنده میکنم از نقطه نظر اصول است یعنی يك قوانینی که راجع بتوقیف و اختیارات محاکم یا اختیارات نسبت بطرز محاکمه است در صورتیکه خود این قوانین دیوان جزا هم بنظر بنده باید تبدیل شود اما باید بیاید بمجلس زیرا که امتحانات و ترقیاتی که بایست درش شده باشد شده است چند سال است که این قوانین مورد آزمایش است یعنی مورد عمل است زیرا که قوانین از مجلس گذشته و يك عده اش هم با اختیار وزیر عدلیه سابق تغییر کرده است و در هر حال مدتها است که اینها

بموقع عمل گذارده شده و حالا اگر نواقص و معایبی درش هست باید بیاورند در مجلس و بعقبه بنده اصلاً خود آقای وزیر عدلیه هم نباید موافقت فرمایند که يك اختيار قانون گذاری بيك شخص داده شود این است که بنده مخالفم .

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده لازم میدانم من باب تذکر به همکار محترم خودم عرض کنم که تریبی که از دادن اختیار وضع قانون بکمیسیون عدلیه داده شده است بنظر بنده از لحاظ قوانین مصوبه سابق و از لحاظ اصولی که در جریان است صحیح است زیرا بکمیسیون فعلی اختیار وضع قانون داده نشده بلکه بدولت اجازه داده شده است که مصوبات کمیسیون عدلیه را موقتاً بموقع اجرا بگذارد بنا بر این هیچوقت مجلس حق تدوین قانون را در هیچ موردی بهیچ مؤسسه تفویض نکرده است (صحیح است) و از این قسمت نتیجه میگیریم که نه فقط این طور نیست بلکه همه همکاران ما با همکار و ناطق محترم این علاقه و بستگی را دارند و بهمین جهت است که در مواد سابقه که گذشته این مطلب قید شده است که دولت اجازه دارد که برای آزمایش مصوبات کمیسیون عدلیه را اجرا کند قسمت دیگر اینکه فرمودند که این پروژهای مصوب وزراء قابل اجرا نیست بنده تصور میکنم در این قانون باید توجه کنند و زندگانی عملی امروزه ملک مشروطه را در جاهای دیگر ملاحظه فرمایند - اساساً در اکثری از ملک پروژه های وزراء برای اینکه آزمایش بشود و يك پروژه صحیحی از آب در بیاید و بمقامات معتنه پیشنهاد بشود اجازه میدهند دولت که موقتاً پروژها را اجرا کنند و بعد بمجلس پیشنهاد کنند و این تجویز هم مخالف اصلی که آقای دکتر همکار محترم در نظر داشتند نیست و بهمین جهت بود که مجلس در سابق با رعایت این خصوصیات این اجازه را داد که بعضی از وزراء از لحاظ تأمین احتیاجات عامه پروژهای خودشان و موادی را که بتوان پروژه

رئیس - آقای دیبا

طباطبائی دیبا - این ماده اشکالی ندارد فقط این عبارت که وراثت او معلوم نیست بنده عقیده ام این است که باید نوشته شود وراثت او بعد از تفحص معلوم نباشد و الا هر کس بمیرد ممکن است با این ماده پارک بدایت حق داشته باشد آن مال را تصرف کند باید تفحص کنند وراثت که معلوم نشد آنوقت موافق مواد ذیل رفتار کنند. **وزیر عدلیه** - البته باید تفحص شود این مطلب صحیح است ولی در عمل دچار غیبی اشکالات است برای اینکه بکنفر که مرد البته بی نام و نشان است وراثت هم معلوم نیست اگر معلوم بود که می آمدند مطالبه میکردند کسی هم از او شناسائی ندارد حاکم هم نمیتواند تحقیق کند بچه وسیله تحقیق کند البته این لازم نیست نوشته شود این تجسس را خواهند کرد یعنی اطلاع بجاهائی که مظنون است آن شخص کسی را داشته باشد خواهند داد ولی اگر نشد ناچار هستند باین موضوع در طهران البته میشود اشکالی ندارد اعلان میشود ولی اگر نشد دیگر مکلف نباشند که در تمام نقاط ایران تجسس کنند باضافه تا چه مدت مکلف به تجسس باشند و الا اعلان البته میشود.

رئیس - آقایانی که ماده اول را تصویب می کنند قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

ماده دوم - در مورد متوفیاتی که وراثت آنها معلوم نیست پارک بدایت محل باید فوت آنها را بطوریکه شناخته شوند در جراید کثیرالانتشار اعلان نماید

رئیس - آقای دیبا

طباطبائی دیبا - غالباً این قبیل متوفیات بدیهی است که در شهرها چندان اتفاق نمی افتد در شهر کسی نمیرد که وراثت معلوم نباشد (همه نمایندگان - اینطور نیست بعکس است) عرض کنم عمده اینها در قصبات و دهات است و متأسفانه در قصبات و دهات هم با سواد

کم است روزنامه هم نمی خوانند تا از اعلان پارک مطلع باشند این است که بنده عقیده ام این است که بعد از جمله در جراید کثیرالانتشار نوشته شود که در دهات هم بوسیله کدخدایان اطلاع داده شود تا همه مسبوق شوند.

ملوید احمدی (مخبر کمیسیون قوانین عدلیه) - بنده تصور می کنم که قضیه کاملاً عکس باشد عرض کنم که این قضایا بیشتر اتفاقش در شهرها است و بلکه همه اش در شهرها اتفاق می افتد ولی در دهات اگر يك کسی بمیرد وضعیتش را همه دیده ایم که همه مطلع میشوند

طباطبائی دیبا - يك کسی در طهران مرده وراثت در دهات است) در خود قصبات و دهات اشکالی نیست اشکال در این است که بمفرمایند اگر يك کسی از اهل فلان ده بیاید در طهران بمیرد و در روزنامه انتشار بدهند ممکن است وراثت او در فلان ده مطلع نشود ولی بنده عقیده ام این است که وقتی که در روزنامه منتشر شد روزنامه هم در هر نقطه یعنی در آن ده و شهر که رفت مطلع میشوند و غیر از این چکار کنیم چاره بزریم مثلاً؟ بنظر بنده همین قدر کافی است

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - موافقم

رئیس - آقای تربیت

تربیت - موافقم

رئیس - اشکالی نیست؟ (خبر) آقایانی که با ماده دوم موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود

ماده سوم - پارک بدایت هر محل باید آن قسمت از اموال مذکور در ماده فوق را که نگاهداشتن آن موجب فساد یا کسر قیمت و یا مستلزم مخارج غیر متناسب میشود فوراً بعد از تصرف بطریق مزایده بفروش برساند ولی نسبت باموال مسروقه که صاحبان آنها معلوم نشده بعد از شش ماه باید بطریق مزبور بفروش برسد مگر اموالی که نگاهداری آنها موجب فساد باشد.

قیمت فروش باید بعد از وضع مخارجی که برای حفظ و یا فروش اموال شده است بطریقی که در نظامنامه های مربوطه بآن موضوع مقرر شده یا پیشتر حفظ گردد.

رئیس - اشکالی نیست (خبر) موافقین با ماده سوم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم خوانده میشود.

ماده ۴ - هرگاه تا سه سال از تاریخ تصرف پارک به بدایت نسبت با اموال منقوله و تا ده سال برای اموال غیر منقوله و بعد از اعلان مذکور در ماده ۲ صاحبی برای مال و باواری برای متوفی پیدا نشود آن مال بلا صاحب محسوب شده و بمصارف مقرر در ماده ۲۸ قانون مدنی خواهد رسید.

رئیس - آقایانیکه با ماده چهارم موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده پنجم قرائت میشود. ماده پنجم - سایر مسائل مربوط بطرز نگاهداری و فروش اموال مذکور در ماده اول بموجب نظامنامه مقرر خواهد شد.

رئیس - موافقین با ماده پنجم قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ششم قرائت میشود.

ماده ششم - در تمام مواردی که بموجب این قانون یا بموجب مقررات دیگر به مدعی العموم بدایت بانجامداده اوجهی در اموالی داده شده است که هنوز صاحب آن معلوم نیست مشار الیه میتواند هر اقدامی را که برای اداره کردن اموال مزبور لازم است از قبیل وصول مطالبات و اقامه دعوی بر علیه بدهکاران و غیره بعمل آورد - مخارج اقدامات مزبور از خود آن اموال برداشته خواهد شد.

رئیس - موافقین با ماده ششم قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده هفتم قرائت میشود.

ماده هفتم - نظامنامه های مذکور در این قانون باید بتصویب هیئت وزراء برسد.

رئیس - اشکالی ندارد (خبر) موافقین با ماده هفتم قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. آقایانیکه

باجموع قانون موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

۷۱. شور اول غیر قابل امیز بودن محکومیت های جزائی به کمتر از دو ماه حبس

رئیس - خبر کمیسیون قوانین عدلیه راجع بمحکومیت های جزائی که کمتر از دو ماه حبس داشته باشد.

لایحه نمره ۳۲۷۸۰ دولت راجع به بعضی از احکام جزائی که قبل تمیز بوده ولی میزان مجازات دو ماه حبس و کمتر از دو ماه است در کمیسیون قوانین عدلیه با حضور آقای وزیر عدلیه تحت شور و مطالعه قرار گرفته با شرح مفصلی که آقای وزیر در قسمت تراکم امور تمیزی و مشکلات موجوده و بالاخره لزوم تصویب این قانون بیان نمودند کمیسیون با اساس لایحه موافقت نموده و ماده واحده را بشرح ذیل اصلاح و علیهذا خبر شور اول آرا برای تصویب مجلس مقدس شورای ملی تقدیم می دارد.

ماده واحده - جز در امور جناحه های مضر بمصالح عمومی که بموجب باب دوم قانون مجازات یا بموجب قوانین جزائی دیگر پیش بینی شده است در سایر امور جناحه محکومیت های بجزای نقدی و همچنین محکومیت های بدو ماه یا کمتر از دو ماه حبس تأدیبی اعم از اینکه متضمن محکومیت به جزای نقدی نیز باشد یا نه غیر قابل تمیز خواهد بود بمحکومیت های مذکور فوق جز آنچه که بموجب ماده ۱۹ اصلاحی قانون مجازات عمومی مسوب ۲۳ امفند ۱۳۱۲ مقرر است هیچ قسم اثر جزائی از قبیل محرومیت از بعضی حقوق اجتماعی و تکرار جرم و غیره مترتب نمیکردد.

رئیس - آقای دیبا

طباطبائی دیبا - بنده چنانچه در شور اول هم عرض کردم معتقد نیستم که حقیقه این ماده به این ترتیب از تصویب مجلس بگذرد در کمیسیون عدلیه توضیحاتی را که

آقای وزیر عدلیه دادند ما حاصلش این است که دیوان عالی تمیز چونکه مشاغلش زیاد است و از اینجهت نمیتواند رسیدگی کند این است که وزارت عدلیه مجبور شده است این لایحه را تقدیم کند حقیقه اینجا تقویت يك حقیقت از متهم و این بعقیده بنده منطقی نیست که از يك متهم بدبختي يك حقی تقویت بشود برای اینکه دیوان تمیز مشاغلش زیاد است اگر دیوان تمیز مشاغلش زیاد است ممکن است يك شبه هم علاوه کنند که باین قبیل امور رسیدگی کنند و بنده معتقد نیستم که مجلس هم این قبیل کارها را که يك تقویت حقی از مردم است تصویب نکند.

وزیر عدلیه - بنده تصدیق میکنم چکه این لایحه اوایں يك قدری توی ذهن میزند و تصور میشود که واقماً موجب تقویت يك حقی از يك محکومی شده است ولی در کمیسیون بنده خیلی شرح دادم و آقای دیبا هم همین مطالب را که اینجا بیان کردند و جوابهایی هم بنده عرض کردم و باین خشکی که ایشان فرمودند که فلسفه و مصلحت همین بوده است خیر اینطور نبوده است اولاً ذهن آقایان را متوجه میکنم باینکه مراتب عما که اساساً دو درجه است در دنیا و بیش از این نخواسته اند که عما که ما هیق بشود یعنی آتجالی که مدعی العموم و منهم حق استبدال و دفاع را دارند همان محاکم ماهیق است که عبارتست از ابتدائی و استیناف و در اینجا هم محفوظ است دیوان تمیز اساساً برای حفظ و وحدت رويه قانون است و کفر اتفاق میافتد بلکه هیچ اتفاق نمی افتد که دیوان تمیز وارد در قضایا و داخل در استنباط از ادله جرم یا دفاع بشود بلکه هیچ اتفاق نمی افتد یعنی دیوان تمیز موظف نیست وارد شود در استنباط از دلائل اینها کار محاکم ماهیقی است و البته در ابتدائی و استیناف کاملاً رسیدگی بدلائل مدعی العموم و دفاع متهم شده است و در دو مرحله بلکه سه مرحله معلوم شده است برای آنکه مرحله هم خود مستنطق و مدعی العموم که فرار تعقیب میدهند روی يك دلائلی است محکمه

جناحه هم يك تحقیقاتی کرده و حکم داده است بعد هم که استیناف تأیید کرده است با آن حکم را کم و زیاد کرده است و بالاخره منتهی شده است بدوماه با کتر حبس پس لازمه رسیدگی و غور و دقت در آن حکم بعمل آمده دیوان تمیز از نقطه نظر موافقت و مخالفت با محاکم جزائی یا قانون جزائی نظر میکنند و وارد در مرحله ماهیق نمیشود این است که احکامی که صادر میشود از محاکم اگر هم نقض میشود کتر اتفاق می افتد که به نفع متهم نقض شده باشد بلکه برای حفظ قانون است که نقض میشود و با ملاحظه اینکه کارهای جزائی خیلی زیاد شده است این طور مصلحت دیده شد که يك قدری هم کارها کم بشود و به اینطور متهمین هم چندان ضرری وارد نمیشود برای اینکه غالباً اینها دو ماه در توقیف باقی مانده اند و در واقع مجازاتی که بالاخره منتهی بمحکومیت آنها شده است کشیده اند و اگر آنطور هم باشد که آقا فرمودند برای اینها سودی نخواهد داشت و این ملاحظات موجب تقدیم این لایحه شده است و اما اینکه در کمیسیون مخصوصاً بنده نظرم هست بعضی از آقایان سؤال کردند که اساساً چرا دو درجه باشد قاعده باید محاکم سه درجه باشد ؟ جواب عرض کردم که محاکمات جنائی اتفاقاً دو درجه است با اینکه خیلی مهم است و حکمش اعدام است یا حبس با اعمال شائسته است و تمیز هم بعد باز از نقطه نظر موافقت یا مخالفت با قوانین رسیدگی میکنند بنابراین میتوان گفت که محاکمه اینها يك درجه است و این ترتیبی که اتخاذ شده است طوری نیست که مضر بحقوق کسی باشد.

رئیس - آقای طهرانچی.

طهرانچی - فرمایشات آقای وزیر عدلیه برکت بهمان مطلبی بود که فرمودند کارهای جزائی زیاد شده است و از نقطه نظر اینکه کارهای جزائی را کم کنیم این قانون پیشنهاد شده است بعلاوه اینکه میفرمایند این مدت را در حبس مانده اند و مجازات را دیده اند تمام متهمین

اینطور نیستند این مفهوم اینطور هستند که میتواند کفیل بدهند و میمانند در حبس اگر بنامد یعنی باشد پس حکم استثنائی اجرا میشود برای آنها که کفیل ندارند اما اگر کفیل دارند دیگر اجرا نمیشود تا وقتی که بدهیز پرورد و این استدلالی که فرمودند که لایز وارد نمیشود در ماهیت بلکه وارد میشود در تطبیق اصول و به بند که جریان قانونی را محاکمه ملی کرده است بانه این البته صحیح است ولی همین هم خودش یک حلی است مثل اینکه دیده شده است غالب از احکام استثنائی را تویز نقض کرده است بنا بر این برای یک ملتی و یک مملکتی که در بیست تومان اجازه قابل تمیز است آنوقت بیایم برای دو ماه حبس تمیز قائل نشویم این چهقدر و من است مثل اینکه ما یک جماعتی هستیم که بحسب اهمیت میدهم و بنده عقیده ام این است که یک ساعت حبس بدتر از محکومیت صد هزار تومان حقوقی است و بعلاوه از آن گذشته عرض دیگری که بنده دارم ممکن است این استدلالی را که میفرمایند چون در توقیف مانده و حبس اجرا شده است باین جهت فرض کنیم اگر تمیز هم نقض کنند اجرا شده این نسبت به آنهاست که کفیل نداده اند خوب ممکن است که حق تمیز را از مدعی الموم سلب کنند نه از متهم یا خیر منم میخواهد شش ماه در حبس بماند و نمیخواهد محکومیت جزائی پیدا کند این حق را نباید از او سلب کرد بنده عقیده ام این است که این از برای مجلس شورای ملی و یک جامعه خوب است و از این جهت حکماً مخالف هستم **وزیر عدلیه** - عرض شود میفرمایند از مدعی الموم سلب حق تمیز بشود اساساً قانون این است نه مدعی الموم میتواند تمیز بدهد نه منم.

رئیس - آقای اعلیاری

اختیار - بنده عرضی ندارم.

رئیس - اشکال دیگری نیست و خبر آقایانیکه با ورود در شور دوم این لایحه موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد.

[۸ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - اولاً خاطر آقایان را متوجه می کنم که ما رأی بصورت مجلس نگرفته ایم چون عده کافی نبود. در صورت مجلس که نظری نیست (خیر) صورت مجلس تصویب شد.

[۹ - اعلام اسامی دولتمردان نظاره ذخیره اسکناس]

رئیس - آقایانی که ماور بودند برای استخراج آراء نظار بانک سرعتی بعمل داجند و استخراج کردند و رایزرت داده اند که قرائت میشود:

مقام منبع ریاست عالیہ دامتہ عظمتہ

نتیجه استخراج آراء متخذه در جلسه روز یکشنبه شانزدهم اردی بهشت ۱۳۱۳ راجع به تعیین دو نفر برای نظارت در ذخیره اسکناس بتربیتی است که قبلاً عرض میشود:

عده حضار ۱۰۵ حائزین اکثریت: آقای مؤبد احمدی ۷۲ رای آقای لرشی ۶۰ رای

[۱۰ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - دیگر کاری در دستور نداریم اگر اجازه میفرمایید جلسه را ختم کنیم (صحیح است) جلسه آینده یکشنبه ۲۳ اردی بهشت ماه سه ساعت قبل از ظهر دستور تواریح موجوده

(مجلس له ساعت قبل از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به اختیارات وزیر عدلیه نسبت به تشکیلات و صلاحیت و اصول محاکمات دیوان جزای عمال دولت

ماده واحده - وزیر مللی عدلیه اختیار داده میشود از تاریخ تصویب این قانون تا شش ماه هر يك از مواد مربوطه به تشکیلات و صلاحیت و اصول محاکمات دیوان جزای عمال دولت را که محتاج باصلاح بداند تغییر داده و مواد لازمه را تپ نوده بوقع اجرا بگذارد و پس از مدت شش ماه آزمایش آن مواد را بمجلس شورای ملی پیشنهاد کند. مادام که تکلیف آن مواد از طرف مجلس شورای ملی مهین نشده بقوت خود باقی خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه شانزدهم اردی بهشت ماه یکهزار و سیصد و سیصد و شمس بصوب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به اموال بلا صاحب

ماده اول - نسبت باموال متوفائی که وارث او معلوم نیست و اموال که صاحبان آن ها محیر معلوم است مطابق مواد ذیل رفتار می شود:

ماده دوم - در مورد متوفائی که وارث آنها معلوم نیست بزرگ بدایت محل باید فوت آنها را بطوریکه شناخته شوند در جراید کثیر الاشارت اعلان نماید.

ماده سوم - بزرگ بدایت هر محل باید آن قسمت از اموال مذکور در ماده فوق را که نگاهداشتن آن موجب فساد یا کسر قیمت و یا مستلزم مخارج غیر متناسب میشود فوراً بدواز تصرف بطریق مزایده بفروش برساند ولی نسبت باموال مسروقه که صاحبان آنها معلوم نشده بد از شش ماه باید بطریق مزبور بفروش برسد مگر اموالی که نگاهداری آنها موجب فساد باشد. قیمت فروش باید بد از وضع مخارجی که برای حفظ بافروش اموال شده است بطرفی که در نظامنامه های مربوطه باین موضوع مقرر شده یا میشود حفظ گردد.

ماده چهارم - هرگاه تا سه سال از تاریخ تصرف بزرگ بدایت نسبت باموال منقوله و تا ده سال برای اموال غیر منقوله و بعد از اعلان مذکور در ماده ۲ صاحبی برای مال و با وارثی برای متوفی پیدا نشود آن مال بلاصاحب محسوب شده و بصارف مقرر در ماده ۲۸ قانون مدنی خواهد رسید.

ماده پنجم - سایر مسائل مربوطه بطرز نگاهداری و فروش اموال مذکور در ماده اول بموجب نظامنامه مقرر خواهد شد. ماده ششم - در تمام مواردی که بموجب این قانون یا بموجب مقررات دیگر بدعی الموم بدایت یا نسیبده او حق دخالت در اموال داده شده است که هنوز صاحب آن معلوم نیست مثلاً ایه میتواند هر اقدامی را که برای اداره کردن اموال مزبور لازم است از قبیل وصول مطالبات و ائانه دعوی بر علیه بدهکاران و غیره بعمل آورد مخارج اقدامات مزبور از خود آن اموال برداشت خواهد شد.

ماده هفتم - نظامنامه های مذکور در این قانون باید بصوب هیئت وزراء برسد.

این قانون که مشتمل بر هفت ماده است در جلسه شانزدهم اردی بهشت ماه یکهزار و سیصد و سیصد و شمس بصوب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر